

PREGLED PODATKOV ZA KRAVE ČRNO-BELE PASME S STATUSOM ODBRANE BIKOVSKE MATERE V LETU 2019

Priprava: Betka Logar, Kmetijski inštitut Slovenije

Vir podatkov: Centralna podatkovna zbirka Govedo, Kmetijski inštitut Slovenije, pregled pripravljen glede na stanje v registru BM dne 09.01.2020

Za leto 2019 je bilo v Sloveniji odbranih 133 bikovskih mater (BM) črno-bele (ČB) pasme. Na novo je bilo odbranih 128 bikovskih mater, ostale so imele status odbrane BM tudi že v prejšnjem letu. Število rej z odbranimi bikovskimi materami po zavodih je prikazano v tabeli 1. V tabeli 2 so prikazani očetje, katerih vsaj tri potomke imajo status odbrane bikovske matere v letu 2019. V tabeli 3 so prikazani očetje, katerih vsaj tri potomke imajo status odbrane bikovske matere v letu 2019.

Tabela 1:Število bikovski mater (BM) in število rej po zavodih

Zavod	Število BM	Število rej BM
PT	21	13
CE	23	9
KR	23	14
LJ	45	24
NM	21	12
Skupaj	133	72

Zavod - Območni zavod Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije; MS - Zavod Murska Sobota, PT - Zavod Ptuj, CE- Zavod Celje, KR – Zavod Kranj, LJ - Zavod Ljubljana, NM - Zavod Novo mesto

Tabela 2:Očetje, po katerih so odbrane vsaj tri bikovske matere (BM)

Oče	Število BM
GODZILLA-ET	8
SUDAN-ET	4
DAY-ET	4
SUZUKI	3
MAYO-ET	3
MITRA	3
GABOR-ET	3
JETT AIR-ET	3
LAUTHORITY	3
KOMRO-RED	3

Lastnosti mlečnosti

Pri pregledu lastnosti mlečnosti so podani rezultati za vse odbrane bikovske matere ČB pasme s statusom BM v letu 2019. Ločeno so prikazana povprečja vseh zaključenih standardnih laktacij (tabela 3) in povprečja v prvih standardnih laktacijah (tabela 4).

Tabela 3: Povprečja in standardne deviacije za lastnosti mlečnosti pri bikovskih materah črno-bele pasme v letu 2019

Zavod	N	Mleko (kg)	Maščoba (kg)	Maščoba (%)	Beljakovine (kg)	Beljakovine (%)
PT	21	10831±1165	400,8±41,8	3,72±0,42	367,2±38,7	3,40±0,21
CE	23	11091±1258	440,5±40,3	4,00±0,44	369,3±36,9	3,34±0,16
KR	22	11843±1104	453,6±59,4	3,83±0,38	381,9±38,3	3,23±0,18
LJ	45	10861±1270	399,1±43,3	3,70±0,37	353,3±37,2	3,26±0,17
NM	21	11042±1367	399,3±40,4	3,66±0,50	358,3±34,3	3,26±0,16
Skupaj	132	11089±1273	415,7±50,1	3,77±0,43	363,9±38,0	3,29±0,18

N - število BM za katere so prikazani podatki

* - pomen ostalih oznak je enak kot v prejšnjih tabelah

Tabela 4: Povprečja in standardne deviacije za lastnosti mlečnosti v prvi standardni laktaciji za krave črno-bele pasme s statusom bikovske matere v letu 2019

Zavod	N	Mleko (kg)	Maščoba (kg)	Maščoba (%)	Beljakovine (kg)	Beljakovine (%)
PT	21	10085±835	373,9±31,8	3,73±0,42	340,1±29,0	3,38±0,21
CE	23	9311±1220	370,7±66,5	3,98±0,45	311,6±41,0	3,35±0,19
KR	22	10800±1267	408,7±51,0	3,81±0,44	344,7±40,1	3,20±0,17
LJ	45	9898±1439	358,5±52,0	3,64±0,37	321,6±45,4	3,25±0,18
NM	21	9759±1161	349,2±43,2	3,61±0,54	318,0±34,6	3,26±0,16
Skupaj	132	9954±1311	369,9±53,6	3,74±0,44	326,1±41,1	3,28±0,19

* - pomen oznak je enak kot v prejšnjih tabelah

Plemenske vrednosti

V tabeli 5 so prikazane plemenske vrednosti (PV) za lastnosti mlečnosti v standardni laktaciji. Plemenske vrednosti izhajajo iz zadnjega uradnega nacionalnega obračuna plemenskih vrednosti, ki je bil izveden na Biotehniški fakulteti, Oddeleku za zootehniko.

Tabela 5: Povprečja in standardne deviacije plemenskih vrednosti za lastnosti mlečnosti za krave črno-bele pasme s statusom bikovske matere v letu 2019

Zavod	N	Mleko (kg)	Maščoba (kg)	Maščoba (%)	Beljakovine (kg)	Beljakovine (%)	IBM
PT	21	125±13	121±12	95±12	129±12	110±13	128±11
CE	23	132±10	128±12	97±13	135±9	105±13	135±9
KR	23	132±9	130±10	96±11	131±8	98±11	132±8
LJ	45	129±11	123±9	93±11	130±9	101±12	130±8
NM	21	131±10	123±11	91±14	131±9	98±11	130±8
Skupaj	133	130±11	125±11	94±12	131±9	102±13	131±9

IBM - indeks beljakovin in maščobe

* - pomen ostalih oznak je enak kot v prejšnjih tabelah

Telesne mere

V tabeli 6 so prikazana povprečja telesnih mer za krave črno-bele pasme s statusom bikovske matere v letu 2019 po zavodih in skupaj. Telesne mere višina vihra (VV), višina križa (VK), dolžina telesa (DT) in obseg prsi (OP) se izmeri ob odbiri BM. Običajno merjenje izvaja strokovni tajnik ali pa selekcionist območnega zavoda.

Tabela 6: Povprečja in standardne deviacije telesnih mer (VV - višina vihra, VK - višina križa, DT - dolžina telesa, OP-obseg prsi) pri bikovskih materah črno-bele pasme odbranih za leto 2019

Zavod	N(VV)	VV (cm)	N(VK)	VK (cm)	N(DT)	DT (cm)	N(OP)	OP (cm)
CE	16	146,8±3,2	16	150,0±3,0	16	153,7±17,8	16	205,1±15,6
KR	17	147,3±3,3	17	150,1±3,0	17	147,4±2,6	17	206,8±6,4
LJ	20	149,4±2,9	20	152,3±3,7	20	149,7±3,2	20	208,1±7,0
NM	11	146,7±3,7	11	149,6±4,1	11	147,3±3,1	11	209,5±6,4
PT	6	147,3±2,3	6	150,5±2,5	6	149,5±3,3	6	209,2±5,6
Skupaj	70	147,7±3,3	70	150,6±3,4	70	149,6±9,0	70	207,4±9,3

N – število BM pri katerih je bila izmerjena posamezna lastnost

* - pomen ostalih oznak je enak kot v prejšnjih tabelah

Telesne ocene

Povprečne ocene za telesne lastnosti okvir (OK), omišičenost (OM), oblika (OB) in vime (VI) pri odbranih bikovskih materah ČB pasme v letu 2019 v Sloveniji prikazuje tabela 7.

Tabela 7: Povprečja in standardne deviacije telesnih ocen (OK - okvir, OM - omišičenost, OB - oblika, VI - vime) bikovskih mater črno-bele pasme odbranih za leto 2019

Zavod	N(OK)	OK	N(OM)	OM	N(OB)	OB	N(VI)	VI
PT	6	7,5±0,5	6	6,0±0,0	6	7,2±0,4	6	7,3±0,8
CE	16	7,3±0,9	16	6,0±0,0	16	7,1±0,3	16	7,4±0,5
KR	17	7,4±1,0	17	6,0±0,0	17	7,1±0,6	17	7,3±0,5
LJ	20	7,7±0,8	20	6,0±0,0	20	7,3±0,5	20	7,6±0,7
NM	12	7,1±0,9	12	6,0±0,0	12	7,3±0,5	12	7,4±0,7
Skupaj	71	7,4±0,9	71	6,0±0,0	71	7,2±0,5	71	7,4±0,6

N - število BM pri katerih je bila ocenjena posamezna lastnost

* - pomen ostalih oznak je enak kot v prejšnjih tabelah